

Gjerdrum, 9. april 2018

Høring til *Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser*

Høringen er behandlet i gudstjenesteutvalget i Gjerdrum og Heni menighet 28.02.2018, og vedtatt av Gjerdrum og Heni menighetsråd 01.03.2018.

Generelt, om høringen

- Vi beklager sterkt at det har vært så **kort frist** for denne høringen. Den korte fristen, samt det faktum at høringen har blitt underkommunisert "under radaren", kan tyde på at noen ikke ønsker så mange høringssvar. En justering av hovedgudstjenesten er i aller høyeste grad noe som angår alle menigheter i Dnk, og derfor bør også alle menigheter få god tid og mulighet til å svare skikkelig. Det er neppe noe som haster så mye at det ikke skulle være mulig å få til.
- Vi har ikke tid og kapasitet til å gå dypt inn i høringsmaterialet og svare på alle spørsmål, men vi har prioritert å svare på de spørsmålene vi synes det er viktigst å gi tilbakemelding på.
- Detaljnivået i generalrubrikker og alminnelige bestemmelser må ikke bli for høyt. Det kan fort gi en opplevelse av mistillit og detaljstyring, på bekostning av tillit til faglig skjønn hos medarbeidere.
- En tabbe som ble begått i reformen i 2011 var mangelen på tydelige føringer i hvordan Kirkemøtet ønsket at en vanlig standard hovedgudstjeneste burde se ut. Involvering, fleksibilitet og stedegengjøring gjorde reformen spennende, men den store valgfriheten til å velge fra en rikholdig liturgisk meny ble gitt, uten at noen holdt opp en tydelig **eksempelgudstjeneste som man anbefalte de fleste å forholde seg til**. Dermed oppsto det som noen vil beskrive som forvirring og kaos mellom ulike menigheter, og at den gode opplevelsen av gjenkjennelse forsvant. Forslaget til justering retter ikke opp denne tabben. Det strammes nå inn med enkelte forbud og påbud for å rydde opp, men fortsatt finnes det ingen standardgudstjeneste som anbefales brukt. Dermed forblir noe av kaoset og forvirringen, selv om mye av friheten til å velge forsvinner.

Høringsspørsmål

1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Ingen kommentar

1b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

Ingen kommentar

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Ingen kommentar

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

- Vi anbefaler sterkt å utarbeide en tydeligere eksempelgudstjeneste, men behold en stor grad av frihet til å gjøre lokale tilpasninger. Det mangler ikke på ideer og kompetanse på grasrota.

2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

- Vi anbefaler å videreføre ordningen med at gudstjenesteutvalg og menighetsråd avgjør endringer i lokal gudstjenesteordning.
- Vi anbefaler derimot at godkjenningsmyndigheten flyttes nærmere, til prostnivå. Prosten og en kirkemusikalsk fagperson i prostiet bør kunne gi god veiledning, og dermed også kunne godkjenne ordningene fra de enkelte menighetsråd.

3a: Ledd 1 Forberedelse - Kirkerommet:

- Her bør det stå: "*Kirkerommet **BØR VÆRE** åpent før gudstjenesten for å gi anledning til stillhet, lystenning og bønn*" i stedet for "*ER*".
I enkelte tilfeller som f.eks når det er LysVåken vil det være praktisk vanskelig å la rommet være åpent for stillhet på forhånd.

3b: Ledd 1 Forberedelse - Informasjon:

Ingen kommentar

3c: Ledd 2 Inngangssalme:

- Det bør anbefales å stå under inngangssalmen, men det bør slett **ikke være obligatorisk**.

3d: Ledd 3 Hilsen:

Ingen kommentar

3e: Ledd 4 Samlingsbønn:

Hørings spørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Enig

3f: Ledd 5 Syndsbekjennelse

Hørings spørsmål 3 f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet yndsbekjennelse i høringsforslaget?

- Innledningen “*Guds barmhjertighet er stor*” er en god innledning til syndsbekjennelsen.

3g: Ledd 6 Bønnerop kyrie

Ingen kommentar

3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

- Dagens bønn bør ikke være obligatorisk, men anbefalt.

3 j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Ingen kommentar

4 a: Ledd 9 Første lesning og Ledd 11 Andre lesning:

Ingen kommentar

4b: Ledd 10 Bibelsk salme.

Ingen kommentar

4c: Ledd 12 Evangelium

Ingen kommentar

4 d: Ledd 13 Preken

- Ordet “normalt” bør beholdes i setningen “*Predikanten preker **normalt** over evangelieteksten*”. Enkelte dager er det nødvendig å avvike fra evangelieteksten, og denne vurderingen bør overlates til predikantens faglige skjønn.

4 e: Ledd 14 Trosbekjennelse credo

Ingen kommentar

4 f: Ledd 15 Salme

Ingen kommentar

4 g: 16 Kunngjøringer

Ingen kommentar

4 h: Syndsbekjennelse

Ingen kommentar

4 i: Ledd 17 Forbønn for kirken og verden

- Muligheten for å inkludere bønnevandring i nattverden **MÅ IKKE TAS BORT!** Vi kan ikke finne noen god begrunnelse i høringsmaterialet for å gjøre denne justeringen. Nattverd med bønnevandring er mange steder en innarbeidet praksis som fungerer svært godt i gudstjenester med mange barn til stede.

Hørings spørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Ingen øvrige kommentarer

Hørings spørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Ingen kommentar

5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

- Det er bra med flere alternative utdelingsord, men også her kan det gjerne gis en tydeligere anbefaling.

5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Enig

5d: Ledd 19 Takksigelse og bønn

Ingen kommentar

5e: Ledd 20 Nattverdmåltidet

5e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

- Mange steder er det ministranter som bærer brødet, mens presten deler ut. Derfor bør følgende setning: "Barn og andre som kommer fram og viser at de ikke skal motta nattverden, velsignes av den som bærer brødet, med håndspåleggelse eller korstegning" endres til "...velsignes av den som deler ut brødet,.."

5f: Ledd 21 Måltidets avslutning

Ingen kommentar

5g: Nattverdbønn A:

5h: Nattverdbønn B:

5i: Nattverdbønn C:

5j: Nattverdbønn D:

5k: Nattverdbønn E:

5l: Nattverdbønn F:

5m: Nattverdbønn G:

6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Ingen kommentar

7: Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

- Det bør ikke være obligatorisk å stå under salmene, selv om det anbefales.